

THE BULLETIN

THE REGIONAL ENVIRONMENTAL CENTER FOR CENTRAL AND EASTERN EUROPE

Билтен на Регионалниот центар за заштита на животната средина за
Централна и Источна Европа - Канцеларија во Македонија

ЕМАГ го одржа својот петнаесетти квартален состанок за проектот Скопска обиколница

Групата ги разработува прашањата кои произлегуваат за време на мониторингот на животната средина на изградбата на обиколницата

Советодавната Група за Животна Средина и Мониторинг за Скопската Обиколница (ЕМАГ) го одржа својот четиринаесетти квартален состанок и инспекција на терен на ден 4 март 2009 год. ЕМАГ го проценува спроведувањето и ефикасноста на мерките за намалување на влијанието врз животната средина и мониторингот од изградбата на западната секција од проектот Скопска Обиколница Фаза 2, финансиран од Европската Банка за Обнова и Развој (ЕБРД). Како што е наведено во договорот за заем на Агенцијата за државни патишта (АДП)

и ЕБРД, овие мерки мора да бидат применети од Изведувачот на градежните работи ТЕРНА и Надзорот ГИМ, како барање на нивниот договор со АДП. ЕМАГ беше формирана во 2005 год. Од страна на Министерството за транспорт и врски (МТВ). ЕМАГ ги претставува локалните заедници по должина на обиколницата НВО од областа на животната средина и владините институции, МТВ и АДП. ТЕРНА и ГИМ се исто така поканети да учествуваат на состаноците на ЕМАГ како набљудувачи, но и да даваат одговори на прашањата кои произлегуваат за време на работат на групата. За време на последните состаноци и посет на терен, подолу споменатите прашања беа дискутирани на кои ЕМАГ работи, во соработка со ТЕРНА, ГИМ и АДП.

Ѓродолжува на сѝр. 20

ЗАШТИТА НА СТРОГИОТ ПРИРОДЕН РЕЗЕРВАТ ЕЗЕРАНИ

сѝр.

2▶

ИЗРАБОТКА НА ПРЕД-ФИЗИБИЛИТИ СТУДИИ ЗА ИНТЕГРИРАНО УПРАВУВАЊЕ СО ОТПАД

сѝр.

4▶

ПРИВРШУВАЊЕ НА АКТИВНОСТИТЕ НА СЕКТОР II КРУГ ГРАНТОВИ

сѝр.

5▶

ПОДДРШКА НА ГРАЃАНСКИ ЗДРУЖЕНИЈА ОД ОБЛАСТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ВО ЈИЕ- СЕКТОР III КРУГ НА ГРАНТОВИ

сѝр.

10▶

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАНОВИ ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА

сѝр.

15▶

ЗАШТИТА НА СТРОГИОТ ПРИРОДЕН РЕЗЕРВАТ ЕЗЕРАНИ

Во изминатиот период експертите на “Биоeko” изработија секторски истражувања со цел да ги издвојат поважните хабитати на флора и фауна во заштитеното подрачје. Исто така беше изработена брошура во која се промовирани вредностите на воденото живеалиште кое опфаќа дел од литоралната зона од северниот дел на Езерото Преспа, со цел сензибилизирање на пошироката јавност со природните богатства кои се предмет на заштита на Езерани како национално и меѓународно природно богатство.

Како резултат на истражувањата се утврди потребата од промена на постојните граници и категоријата на заштитеното подрачје. Овие промени се должат на потребата да се избегнат приватните парцели што тековно се користат како интензивни јаболкови насади и како такви се во конфликт со целите на заштитата. Исто така, промената на категоријата на заштита би овозможила зонирање и примена на различни режими на заштита со цел овозможување на одржливиот развој и избегнување на категорични забрани за користење на земјиштето во економски цели, на подрачјата каде што строгата заштита не е неопходна, или како таква би предизвикала отпор од локалното население.

Наодите на експертскиот тим беа презентирани на координативен состанок што на 22 јуни 2009 година се одржа во просториите на РЕЦ, на кој што присуствуваа претставници на проектниот тим, Министерството за животна средина и просторно планирање и УНДП.

На состанокот се дискутираше околу клучните прашања на идната заштита на Езерани, како што е предлогот на проектниот тим да се стават во повторна употреба рибниците кои, покрај нивната комерцијална употреба за спортски риболов, би служеле како систем од лагуни за терцијарно пречистување (остранување на нутриенти - азот и фосфор) на веќе пречистените отпадни води со секундарен (механички и биолошки) третман во станицата во Езерани и пречистување на дел од водите на Голема Река пред нејзиниот влив во Преспанското Езеро. Исто така се зборуваше за идното Тело за управување со заштитеното подрачје кое треба да биде овластено од страна на Министерството за животна средина и просторно планирање да се грижи за спроведувањето на режимите на заштита, што се дефинираат со овој проект и ќе бидат подетално обработени во Планот за управување, откако заштитеното подрачје ќе биде пре-прогласено од страна на Владата на Република Македонија.

Експертскиот тим планира во текот на летото да организира посета на населените места и разговара со населението околу нивните ставови за предложените граници и режими на заштита.

Лице за контакт:
Ана Петровска
Раководител на проекти
ana@rec.org.mk

Издава:

Регионален центар за заштита на животната средина за Централна и Источна Европа
Канцеларија во Македонија

Одговорно Лице:

Катарина Стојковска

Техничка подготовка:

Дејан Ковачевик

Лектура: Марина Орџанова

Адреса на главната Канцеларија во Сентендре:

The Regional Environmental Center for Central and Eastern Europe
Ady Endre ut. 9-11
2000 Szentendre Hungary
Tel. +36 26 504 000; Fax. +36 36 311 294 e-mail: info@rec.org
<http://www.rec.org>

Адреса на Канцеларијата во Македонија:

Регионален центар за заштита на животната средина за Централна и Источна Европа
Канцеларија во Македонија
ул. Илинденска бр. 118
1000 Скопје
Тел: 02 3090 135, 3090 136
Факс: 02 3088 193
e-mail: rec@rec.org.mk
<http://www.rec.org.mk>

КОН ЧИСТИ ГОРИВА И ВОЗИЛА

И покрај тоа што проектот што РЕЦ го реализираше во соработка со УНЕП беше завршен во февруари 2009 година, активностите во насока на отстранување на оловниот бензин продолжија. Комуникацијата со членовите на Работната Група беше интензивна со цел да се отстранат било какви пречки за процесот на запазувањето на рокот за отстранување на оловниот бензин до 30 јуни 2009 година.

Како резултат на работата на членовите на Работната Група, во април 2009 година стоките резерви на оловниот бензин кои се складираа во кругот на Рафинеријата ОКТА беа превземени од производителот (Рафинеријата ОКТА) кој како најуспешен понудувач беше избран на тендер распишан од страна на Бирото за стокови резерви. ОКТА ја организираше продажбата на преостанатите количества на оловен бензин на неколку бензински пумпи со цел негово навремено трошење. Процесот беше надгледуван од страна на ОКТА, која понуди на сопствениците на пумпите помош и околу чистење на резервоарите по трошењето на преостанатите количества на оловниот бензин.

Како резултат на оваа активност од 1 јули 2009 година оловниот бензин веќе не е присутен на пазарот во Македонија. На Балканот сеуште се продава оловен бензин во Србија, Црна Гора и Босна и Херцеговина.

Како продолжение на проектот УНЕП ќе финансира активности со цел отстранување на оловниот бензин во преостанатите земји на Балканот, додека Канцеларијата на РЕЦ во Македонија ќе има водечка улога во процесот. Искуството на Македонија ќе биде споделено со наведените земји, а особено важна ќе биде помошта што македонската Канцеларија ќе ја стави на располагање на своите колеги во земјите во однос на координирањето на процесот за отстранување на оловниот бензин кој бара вклучување на повеќе општествени чинители со различни политички и бизнис интереси.

Регионалниот проект ќе отпочне во септември 2009 г., а во текот на неговото спроведување ќе бидат реализирани активности на национално ниво (преку работата на националните Работни Групи) и регионално ниво (известување за напредокот и размена на искуства) преку одржување на најмалку 4 регионални работилници во секоја од земјите учеснички.

Лице за контакт:
Ана Петровска
Раководител на проекти
ana@rec.org.mk

ТЕХНИЧКИ ТИМ ЗА СОБИРАЊЕ И ОЦЕНКА НА ПОДАТОЦИТЕ ЗАРАДИ ИЗРАБОТКА НА ТРАНСГРАНИЧНА ДИЈАГНОСТИЧКА АНАЛИЗА СТРАТЕШКА АКЦИОНА ПРОГРАМА ЗА ПРЕСПА ПАРК

Експертскиот тим во текот на месец март и почетокот на април се концентрираше на изработка на Националните извештаи во кои се презентираа податоци со кои се поткрепуваат тврдењата дека состојбата на Преспанското Езеро бележи негативни промени во насока на отпочнување на еутрофични процеси.

Како најважни причини за влошување на квалитетот на езерото се утврдени несоодветното управување со отпадни води и цврст отпад. Отпадните води од градот Ресен тековно се пречистуваат во станицата лоцирана во Езерани, меѓутоа со постојната технологија не се врши отстранување на нутриенти. Во најголемиот дел од населените места не е изградена канализација, односно тие не се приклучени на пречистителната станица. Индустриските капацитети во Ресен не вршат предтретман на отпадните води пред нивното испуштање во езерото.

Цврстиот отпад несоодветно се депонира, а особен проблем за квалитетот на површинските и подземните води претставува исфрлањето на вишокот на произведено јаболко во водотеците и езерото.

Проблемите со карактер на несоодветно управување со земјиштето и неадекватна земјоделска пракса доведуваат до загадување на почвата и испирање на загадувачките материи по пат на ерозија, односно нивно транспортирање низ постојаните и времените водотеци, вклучувајќи ги каналите за наводнување до самото езеро.

Како резултат на овие процеси се врши загадување на водата со нутриенти (фосфор и азот), контаминација со тешки метали и со органски и микробиолошки загадувачи.

Националните извештаи за Македонија, Албанија и Грција, во кои беа опишани детално состојбите со квалитетот на екосистемот на сливот на Преспанското Езеро, како и причините за нивно настанување, беа испратени на стотина претставници на општествените чинители во трите земји. Се очекува дека со помош на нивни коментари националните извештаи ќе бидат подобрени, со цел тие да послужат како платформа за изработка на Прекуграничната акциона програма што ќе се спроведе во наредната фаза на проектот.

Лице за контакт:

Ана Петровска

Раководител на проекти

ana@rec.org.mk

ИЗРАБОТКА НА ПРЕД-ФИЗИБИЛИТИ СТУДИИ ЗА ИНТЕГРИРАНО УПРАВУВАЊЕ СО ОТПАД ВО ЈУГОИСТОЧНИОТ И ПОЛОШКИОТ РЕГИОН

Согласно националната стратегија во рамките на проектот Изработка на пред-физибилити студии за интегрирано управување со отпад во Југоисточниот Полошкиот регион се изработија на пред-физибилити студии (студии за изводливост) во два од осумте дефинирани региони во Републикава, Југоисточниот и Полошкиот регион.

По изработка на пред-физибилити студиите беше организирана студиска посета со цел концептот на регионалното управување со отпад да им се приближи на идните корисници на регионалните депонии. Студиската посета беше организирана во Летонија, земја членка на ЕУ

која по многу нешта наликува на Македонија, а учесници беа градоначалници и претставници на општините од двата региона. Во текот на студиската посета беа посетени Министерството за животна средина на Летонија, неколку регионални депонии за комунален, но и за опасен отпад а беа остварени и состаноци со Регионалните канцеларии за управување со отпад.

Студиската посета им овозможи на општините да го потврдат фактот дека регионалниот концепт за управување со отпад е навистина најдоброто решение за проблемите со кои што секојдневно општините и Јавните комунални претпријатија се соочуваат при собирањето,

депонирањето и управувањето со отпадот.

Средствата за изработка на пред-физибилити студиите за интегрирано управување со отпад во Југоисточниот и Полошкиот регион се добиени од Норвешката Влада. За сите дополнителни информации во врска со проектот и со можете да се обратите во Канцеларијата на РЕЦ во Македонија.

Лице за контакт:

Корнелија Радовановиќ

Раководител на проекти

kornelija@rec.org.mk

ЗАВРШНА ФАЗА НА АКТИВНОСТИТЕ НА СЕКТОР II КРУГ НА ГРАТОВИ

Во овој број ќе Ве информираме за завршните активности и придобивките од проектите спроведени од страна на ГЗ во периодот април-јуни 2009 год.

ЕД “Брица“ - Берово со проект: “Автобуски постојки“.

Во втората фаза на проектот следеше поставувањето на урбаната опрема. Самото поставување беше поделено во три фази:

- 1 фаза - Земјени работи
- 2 фаза - Набавка и вградување на урбана опрема - настрешници
- 3 фаза - Набавка и вградување на урбана опрема - клупи

Истовремено со изведбата на постојките ЕД Брица продолжи со промоцијата на проектот преку пишување статии во локалното гласило ИНФО БЕРОВО, со цел запознавање на јавноста со текот и развојот на проектот. Во последната активност за промовирање на проектот Автобуски постојки се изработија промотивни табли со името и логото на донаторот.

торот.

На овој настан беа поканети донаторот, Градоначалникот на Општина Берово и претставниците на општината кои директно беа вклучени во имплементацијата на проектните активности. Исто така беше упатена општа покана до целокупното население на општината.

Придобивки:

- Подоброени услови во јавниот превоз во прилог на подобрување на условите за живеење на луѓето во животната средина каде што дејствуваат;
- Подобрување на пристапот до базичните услуги во јавниот превоз во прилог на поквалитетен живот на луѓето кои го користат;
- Подобрување на јавната инфраструктура-урбан развој на градот;
- Зголемување на атрактивноста на градот во правец на неговиот развој како планинско туристичко место.

за време на градба

сега

Граѓански комитет за развој, Пробиштип со проект - “Осогово чисто“

Цели на проектот

Главна цел: Подобрување на практиките и знаењата за управување со цврстиот отпад во регионот Осогово;

Посебни цели: Пилот проект за рурална средина (управување со отпад), иницијативи за одлуки на општински нивоа, едукација, зајакнување на партнерствата

Спроведени активности:

- Промоција на проектот преку прес конференции во општините во регионот;
- Испратени писма со намери до субјектите учесници;
- Спроведена анкета во општините во Осоговскиот регион за состојбите со третманот на комуналниот и индустрискиот отпад, планови и активности за во иднина;

- Подготовка и печатење флаер за видови прекршоци и казни за неправилен третман на отпадот;
- Избор на пилот село и дефинирање на модел за управување со отпад во рурални средини;
- Организирана акција за собирање на отпад во избрано село;
- Набавка и дистрибуција на вреќи за селектирање на отпад (секундарни суровини);
- Изработена календар за собирање и селектирање на отпад во соработка со јавните комунални претпријатија;
- Изработен пилот договор помеѓу жители на избрано село и јавно комунално претпријатие;
- Подготвен и изработен флаер за селектирање и управување со отпад;
- Покренати иницијативи за донесување конкретни одлуки во општините на Осоговскиот регион за третманот на отпадот во руралните средини особено во подрачјата погодни за селски туризми производство на здрава храна;
- Подготвена, испечатена и дистрибуирана публикација на тема: Третман на комуналниот отпад и искористување на секундарни суровини.

Извиднички одред Гоце Делчев со проект “Заедно за почиста општина”

Целта на овој проект е создавање на услови за правилно управување со цврстиот отпад и отстранување на штетните материји со цел за заштита на животната средина.

Придобивки:

- Испитано јавно мислење за состојбата со отпадот;
- Едуцирано население за правилно управување со отпадот (селектирање, транс-

портирање, депонирање, компостирање);

- Намалени диви депонии;
- Мотивирано население за уредување на сопствените дворни површини;
- Спроведување на законските регулативе (изрекување на мандатни казни);
- Складирање и продавање на селектираниот отпад;
- Зајакнати капацитети на ЛС и НВО;
- Чиста животна средина.

Еко акција

Еко камп

Еко џајроми

1^{во} месиво за најубаво уреден двор

Здружение на граѓани “Зелената Арка” - Скопје со проект: “Еко-парк“

Овој проект за свој главен проблем го имаше недоволниот број на зелени површини во урбаните делови на градот Скопје.

Со спроведување на овој проектот се унапредила животните услови во урбаните средини. Она што е остварено е поставување на основната инфраструктура и тоа поставување на патеки, градење на земјени издигнувања и други градежни активности. Зелената арка во втората фаза продолжи со планираните активности на изградба на игралиште и поставување на фотонапонски панели (соларно осветлување), односно целосна реализација на активностите и крајно засадување на дрвенести растенија.

Пред илроеќиниите активностии

За време на илроеќиниите активностии

Придобивки:

- Искористување на јавните урбани површини;
- Зголемена биолошка разновидност;
- Создаден простор за одмор и рекреација;
- Искористена сончева енергија.

Здружение на граѓани Роми, АВЕНА со проект - “И ние Ромите сакаме здрава животна средина”

По завршувањето на проектните активности предвидени во рамките на проектот како развиени продукти, до Канцеларијата на РЕЦ во Македонија доставено е следново:

- Извештај од спроведената анкета на локалното население;
- Извештаи со листа на учесници и фотографии од одржани едукативни работилници;
- Фотографии од волонтерска акција на

месното население за изградбата на детското игралиште и настрешницата;

- Исечок од натпис во весникот “Објектив”;
- Отпечатена мала брошура УПРАВУВАЊЕ СО ЦВРСТИОТ ОТПАД;
- Илустрирани написи на www.komarec.com.mk за реализираните активности на проектот и свеченото отварање на детското игралиште;
- Фотографии од свеченото отварање на детското игралиште.

Пред иочетикоој на илроеќиој

За време на сироеведување на илроеќиој

Проектните активности се успешно реализирани.

- Реализирани се планираните едукативни работилници и мотивирано е населението за волонтерска акција за расчистување на нивната околина и за подобрување на условите во животната средина;
- Расчистена е депонијата а на нејзино место никна детско игралиште со настрешница, прекрасен простор за рекреација на најмладата популација;

Сега

Извиднички Одред “Крсте Јон“ Струга со проект- “Користење на природата за развој на туризмот“

Основна цел на проектот е заштита на крајбрежниот појас на Охридското Езеро од узурпација и загадување и негово промовирање во туристичка атракција.

Основни задачи на истиот се:

- Да се поврзат пешачките патеки по крајбрежјето во должина од 10 км;
- Да се промовираат вредностите на крајбрежјето и важноста на појасот на трска за опстанок и заштита на езерото;

Пешачката патека пред почеток на изградбата

Пешачката патека по изградбата

- Да се воспостави постојан мониторинг на областа до мај 2009 година и да се документираат сите узурпации на крајбрежјето;
- Да се добие уреден простор во површина од 10000 метри квадратни.

Во текот на спроведување на активностите на проектот во сите фази во тимот за спроведување на проектот се вклучени по еден претставник од Локалната самоуправа од Струга како и еден претставник од здружението на еколози Натура од Струга. На тој начин се развива партнерство помеѓу Невладиниот сектор и локалната самоуправа.

Во досегашното спроведување на проектот беше изградена пешачка патека во должина од околу 200 м, а беше расчистена и узурпирана површина од околу 10000 м². Беа изработени и поставени две дрвени табли за промовирање на важноста на крајбрежниот појас.

Здружение за заштита на природата и развој на демократијата Осогово со проект “Од дива депонија до детско игралиште”;

Проектот придонесе кон можно решавање на проблемите со дивите депонии во градските средини. Имено, овие површини најчесто се користени за неконтролирано одлагање на секаков вид на отпад од страна на месното

Пред проектните активности

население а со тоа се површини кои всушност треба да послужат за одмор и рекреација на граѓаните. Во спроведување на проектните активности, како што се чистење на депониите е вклучено месното население

во Крива Паланка и Локалната самоуправа, што всушност придонесе и кон подигање на свеста кај граѓаните за потребата за зачувување на градското зеленило и заштита на истото.

За време на проектните активности

Сега

-Македонското Здружение за заштита при работа - МЗЗПР “Искористување на сончевата енергија преку инсталирање на соларни колектори во градинката Раде Јовчевски - Корчагин“

Со овој проект се придонесе кон светскиот тренд за намалување на “неконтролирана“ емисија на гасови кои допринесуваат до создавањето на ефектот на Стаклена градина, со посебен акцент на јаглерод двооксид. Ова беше сторено преку инсталирање на сончеви колектори на кровот на градинката кои придонесуваат за намалување на:

- потрошувачката на електрична енергија;
- заштеда на значителни финансиски ресурси од заштеда на потрошената енергија;
- индиректно намалување на потрошувачката на фосилните горива за производство на електрична енергија која најчесто се употребува за добивање на санитарна топла вода, како и
- развивање и надградување на еколошката свест и одговорност кај заедницата.

Панел ѝлочи

Технички ѝрием

Лице за контакт:
Валентина Варелова
Асистент на проекти
valentina@rec.org.mk

ПОДДРШКА НА ГРАЃАНСКИ ЗДРУЖЕНИЈА ОД ОБЛАСТА НА ЖИВОТНА СРЕДИНА ВО ЈИЕ - СЕКТОР III КРУГ НА ГРАТОВИ

Во овој број ќе Ве информираме за текот на активностите од првата фаза во периодот од април до јуни 2009 год.

Друштво за заштита и љубов кон Дојранското Езеро со проект: “Реконструкција на дел од улично осветлување “

Цели и задачи на проектот:

- Намалување на трошоците за електрична енергија ;
- Зголемување на осветлената површина на кејот ;
- Зголемена посета од гости-туристи;
- Спречување на исфрлање на отпад по јавната површина од крајбрежјето на Дојранското Езеро;

Активности:

Бидејќи општина Дојран се јавува како партнер во проектот, поради изборните активности за локалните избори, каде што имплементацијата на проектот зависеше директно од локалните избори, имаше отстапување од предвидената временска динамика со задоцнување од два месеца. По изборот на Градоначалник на општината, граѓанското здружение распиша јавен оглас во дневниот весник Утрински весник на 21 мај 2009 за набавка и монтажа на економични-еколошки сијалици.

Бидејќи по објавениот оглас немаше доставено понуди, се распиша нов јавен оглас. Две фирми доставија свои понуди, а од овие две понуди се избра како најповолна понудата на Елко-инг од Струмица. Во законски определен рок немаше приговор за изборот на најповолен понудувач. Согласно тоа, друштвото во договор со партнерот (општина Дојран) склучи договор со Елко-инг од Струмица за набавка и монтажа на економични-еколошки светилки. Следеше набавката и монтажа на светилките. При монтажата на светилките општината учествуваше во обезбедување на трасата;

За време на извршување на предвидените работи од страна на Елко-инг, надзор беше вршен од страна на Друштвото за заштита и љубов кон Дојранското Езеро.

Патеката по изградбата

Регионален центар за застапување - со проект: “Енергетски ефикасна општина”.

Цели и задачи на проектот:

Намалување на загадувањето на животната средина, особено со стакленички гасови преку превземање на енергетско- ефикасни мерки во централното градско подрачје на Делчево.

Активности:

- Претставување на проектот пред претставници од ЕЛС, граѓански здруженија, бизнис секторот и медиумите заради добивање на публицитет на активностите, запазување на начелото на транспарентност при работењето и поголема граѓанска вклученост во активностите.
- Поставување на 134 енергетско- ефикасни сијалици за улично осветлување.

Со оваа акција РЦЗ Делчево ќе постигне повеќе ефекти:

- Заштедување на општинскиот буџет за 173.448,00 денари;
- Намалување на емисијата на CO₂ за 26303,20 кг;
- Заштедени 28908 kWh електрична енергија.

Пресметките се однесуваат за временски период од една година. Секоја следна година резултатот се зголемува заради планираното реинвестирање од заштедата.

- Организирање на две обуки за енергетска ефикасност и нејзиното значење.
- Вмрежување со организациите во регионот кои работат на полето на животната средина.
- Презентирање на проектот пред локалната заедница како и презентирање на идејата во општините во регионот
- Медиумска промоција на активностите на проектот преку средствата за јавно информирање

33 на Машински круг од Пробиштип со проектот: “До здрава храна преку искиористување на органските отпади”

Цели и задачи на проектот:

- Поддршка во развојот на органското земјоделско производство на здрава храна и заштита на животната средина;
- Информирање и едукација и практика за искиористување на органските отпадоци;
- Производство на БИОХУМУС;
- Намалување на дефицитот од органски ѓубрива за потреби на растителното земјоделско органско производство;
- Развој на кооперативните односи во земјоделието.

Активности:

- На 18 март 2009 година е одржан состанок со учесниците и партнерите во проектот. Оформен е тим за реализација и комисија за набавки;
- Анкетирани се земјоделци - фармери од поширокиот регион;
- На 11 мај 2009 година одржан е првиот промотивен - едукативен семинар во Лесново. Изработен, отпечатен и дистрибуиран флаер и плакат.
- Потпишани договори со 7 учесници во проектот, фармери за производство на биохумус со лумбрикултура.
- Избрани и уредени 7 микро локации за поставување на нуклеуси за одгледувалишта на калифорниски црви за производство на биохумус;
- Изработено соопштение за јавност - медиуми, одржана првата конференција за печатот;
- Набавени се репроматеријали и легла (калифорниски црви) за поставување на леи за 7 одгледувалишта;
- Изработени се 7 подгради и поставени 7 леи за одгледувалишта на калифорниски црви;

Воспоставениот процес на производство на биохумус со калифорниски црви го следи договорен експерт- практикант Санде Симонов. Практикантите - производители водат дневник на активности на произведен циклус во кој се бележат квалитативните и квантитативните промени.

Граѓански еколошки форум од Скопје со проектот “Одржливо управување со отпадот во општина Ѓ. Петров”

Цели и задачи на проектот:

Одржливо управување со отпадот во Општина Ѓорче Петров преку намалување на количината отпад која се создава и коај се отстранува на депонија.

Посебни цели на проектот:

- Зајакнување на капацитетите на Општина Ѓорче Петров преку изработка на План и Програма за управување со отпад;
- Мотивирање и едуцирање на граѓаните за домашно компостирање преку конкретни активности
 - демонстрирање на домашно компостирање;
- Подигнување на јавната свест на заедницата во однос на условите и можностите за селектирање, рециклирање и компостирање на отпадот;

Активности:

Активност 1: Изработка на План и Програма за управување со отпад во Општина Ѓорче Петров

- Организирање на 2 тркалезни маси со сите општествени чинители и други заинтересирани страни како поддршка на Општина Ѓорче Петров при изработката на Планот и програмата за управување со отпад;
- Испитување на јавно мислење преку анкета за вклучување на граѓаните во домашното компострање;
- Испитување на јавно мислење преку анкета за селектирање на отпад и мотивирање на граѓаните за вклучување во примарното селектирање на отпадот;
- Работа на терен за собирање на информации за изработка на Планот и Програмата за управување со отпад;
- Организирање на месечни состаноци со претставници на Општината Ѓорче Петров за следење на активностите на проектот.

Активност 2: Спроведување на компостирање во руралните делови на Општина Ѓорче Петров

- Изработка на пилот компостери наменети за практична обука на граѓаните;
- Теоретска и практична обука за домашно компостирање на домаќинствата кои доброволно ќе се вклучат и училиштата;
- Изработка и дистрибуција на компостерите на домаќинствата.

Активност 3: Селектирање на ПЕТ амбалажа и хартија

- Организирање на работилници за учениците од 2 централни и 1 подрачно основно училиште за придобивките од селектирањето на отпадот;
- Формирање на „зелени острови“ за селективно собирање на отпад кој може да се рециклира во земјата во рамките на две централни и едно подрачно основно училиште;
- Организирање на средба на претставници на општината со раководителите на поголемите маркети и компании за подигнување на нивната свест за селективно собирање и рециклирање на картонска амбалажа.

Активност 4: Промотивни активности за подигање на јавната свест кај заедницата за управувањето со отпадот во нивната општина како и промоција на позитивните вредности од реализацијата на проектот

- Подготовка и дистрибуција на едукативно - информативен материјал (брошура и ЦД) за селективно собирање и компостирање;
- Организирање на прес конференција по повод започнувањето, текот и завршувањето на проектот;
- Континуирано известување на медиумите за реализираните активности од проектот преку пишаните и електронските медиуми.

Еднакви за сите од Кочани со проектот: “Интегрален пристап за решавање на сообраќајните проблеми од одржлив аспект во Кочани”

Цели и задачи на проектот:

Подобрување на урбаната животна средина во општина Кочани со поддршка на одржливиот развој преку примена на практични демонстрациони проекти на локално ниво.

Активности:

- Прибирање податоци од релевантни институции;
- Подготовка, обука и изведување на теренско истражување;
- Обработка на податоците од истражувањето, изработка на предлог насоки врз основа на добиените резултати;
- Спроведување на кампања за подигање на јавната свест на граѓаните од општина Кочани за алтернативни начини на превоз и иницирање на процес за менување на политиката за урбан развој.

Коалиција за одржлив развој од Скопје со проектот “Со велосипед е во ред, но каде да паркирам?”

Цели и задачи на проектот:

Да се приклучи кон заложбите за промовирање на велосипедот како алтернативно превозно средство во градот и да придонесе кон обезбедување услови за зголемување на бројот на оние кои велосипедот во Скопје ќе го користат не само како рекреативно туку и како транспортно средство за своите секојдневни патувачки потреби. Со тоа ќе се придонесе кон намалување на загадувањето на животната средина, поекономично трошење на енергетските ресурси, како и кон поголема можност за контакт и комуникација меѓу луѓето.

Активности:

- Избор на локации за поставување паркиралишта за велосипеди и изработка на потребна техничка документација;
- Едукативни активности каде целните групи се: студентите на архитектура и други сродни струки, претставници на локалната самоуправа и граѓанските организации;
- Изработка на Водич (брошура) со стандарди и идеи/предлози за правење и поставување на паркиралишта за велосипеди;
- Изработка и поставување на паркиралишта за велосипеди и вертикална сигнализација за истите;
- Медиумска видливост / промотивни активности;
- Лобирање.

ЕД Планетум Струмица со проектот: “Велосипедот-алтернативно превозно средство”

Цели и задачи на проектот:

Зголемување на употребата на велосипедот како алтернативно превозно средство.

Активности:

- Спроведување на анкета помеѓу граѓаните на општина Струмица и изготвување на пропаганден материјал;
- Организирање на креативни работилници;

- Организирање на креативни работилници;
- Организирање на дебата;
- Медиумско презентирање на фото-видео материјал од несовесни возачи;
- Организирање на велосипедски крос;
- Одржување на работилница.

ЕКОВИТА од Неготино со проектот “Соларно готвење”

Цели и задачи на проектот:

Соларно готвење

конкретни цели на проектот:

- Соларен клуб ЕКОВИТА

Клубот ќе врши практични работилници за приготвување на храна:

- o на сонце, струја, дрва, плин и
- o мерење на инсолацијата, температурата и времето за приготвување.

- Информативна кампања СОЛАРЕН ДЕН

Одбележување на денот на планетата земја. Информативна кампања за обновливи извори на енергија. Презентација на соларниот готвач. Приготвување на соларен чај и кафе на присутните.

- Web презентација на проектот

Презентација на резултатите од проектот на нашата веб страна www.ekovita.org.mk

Одбележување на соларен ден

Активности:

Првата активност на Соларниот клуб е набавката на мерните инструменти (луксметри, термометри со хронометри и ваги).

За информативна кампања беа изработени 150 маици и 10 престилки на кои е испишано порака и логоата на донаторот. По пристигнувањето на трите соларни готвачи членовите на Соларниот клуб ги состави готвачите.

Во Соларниот клуб во тек се практичните работилници:

- o за приготвување на храна на сонце, на струја, дрва и плин
- o мерење на инсолацијата, температурата и времето за приготвување.

Резултатите од мерењата во различни периоди од годината ќе бидат презентирани во завршниот извештај.

Во првиот дел од грантот се набавени три столици за кацеларијата на Соларниот клуб.

Членовите на соларниот клуб ја припремаа ученичката Николовска Марија за натпревар за млади техничари и природници организиран од Народна техника, на регионалниот натпревар во Струмица го освои првото место со темата Соларно готвење.

Информативна кампања СОЛАРЕН ДЕН

Прво јавно презентирање на проектот беше направено на хепенинг во автокампот АС во Струга каде имаше околу 1000 посетители од цела Македонија.

Практично презентирање на проектот Соларно готвење

На оваа презентација посетителите беа послужени со соларен чај или кафе и подготовката беше практично презентирани и објаснето користењето на енергијата од сонцето преку соларните готвачи.

*Презентација на соларниите
готвачи*

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАНОВИ ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА

На почетокот следува едно мало потсетување за остварените резултати презентирани во изминатиот број на нашиот билтен, како и активностите спроведени во преиодот од април до јуни 2009 год.

- Усвоен извештај од процената на состојбата со животната средина во општините;
 - Испитано јавното мислење преку спроведена јавна анкета за евидентираниите проблеми во животната средина;
- април - јуни 2009 год.
- Изготвена листа на утврдени приоритетни проблеми;
 - Изготвена SWOT анализа на заедницата;
 - Спроведена јавна дебата за дефинираните цели, мерки и акции;
 - Усвоен План за спроведување на ЛЕАП за сите општини.
 - Изготвена листа на утврдени приоритетни проблеми.

Од горенаведеното можеме да забележиме дека се приближуваме кон крајот на изработката на ЛЕАП документот.

Приоритизацијата на проблемите со животната средина се вршеше врз база на дефинирани критериуми. Основната цел на критериумите беше да се изврши меѓусебна споредба на секој од различните проблеми со животната средина, се со цел да се направи редослед по кој што ќе се решаваат проблемите со животната средина во општините.

Критериуми за утврдување на приоритети:

- o Влијание врз човековото здравје;
- o Влијание врз животната средина;
- o Влијание врз квалитетот на живот;
- o Распространетост;
- o Интензитет;
- o Неповратност;
- o Јавното мислење;
- o Ниво на контрола кое општината го има врз решавање на проблемот;
- o Плански, законски или други регулаторни барања;
- o Мислење на членовите на Локалниот комитет.

По утврдување на приоритетите, во сите општини беа организирани состаноци со Работните групи на кои се дискутираше за начинот и можностите за решавање на евидентираниите проблеми со конкретно предлагање на цели, мерки и акции од страна на членовите на работните

Сосијано на Локаен комитет

групи. Дефинирањето на целите, мерките и акциите беше извршено по тематските области со посебен акцент на секој приоритет посебно.

- Изготвена SWOT анализата на заедницата.

SWOT анализа се направи за сите пет области и тоа за време на посебен состанок на Локалниот комитет. Изработката на SWOT анализа се направи по утврдувањето на приоритети за животната средина во општината.

SWOT анализата претставува алатка за помош во правилно дефинирање на цели, задачи и активности во понтамошниот процес на изработка на ЛЕАП. Само со правилно реализирана SWOT анализа општините може да бидат сигурни дека ќе може да дефинираат цели, задачи и активности кои во општините ќе дадат најголем ефект.

При изработката на SWOT анализата членовите на Локалниот комитет во соработка со надворешните експерти за подготовка на ЛЕАП документот, ангажирани од страна на РЕЦ, беа темелни и детални во наведувањето на секоја од силите, слабостите, можностите и заканите за

*Сосјанок на ЛК во општина
Чашика*

*Сосјанок на ЛК во општина
Пробиштип*

општината во рамките на дадена област. Деталната SWOT анализа ќе им послужи на општините како сеопфатен извор на податоци за сопствените ресурси и можности, кои ќе се користат за спроведување на развојни програми/проекти на општините.

Спроведена јавна дебата за дефинираните цели, мерки и акции;

Како дел од активностите за информирање на јавноста за процесот за изработка на ЛЕАП, во општините, кориснички на ЛЕАП програмата беа одржани јавни дебати на кои активно учество земаа претставници од месните заедници и останатите засегнати страни. По јавната дебата, на официјален состанок со членовите на ЛК, во сите општини беа усвоени целите, мерките и акциите.

Јавна дебата

- Усвоен План за спроведување на ЛЕАП за сите општини.

Врз основа на заклучоците од ЛК, во соработка со експертите на РЕЦ се изготвија и усвоија: План за спроведување и План за набљудување на ЛЕАП-от.

Следни активности кои ќе се превземат во натамошниот процес на изработка на ЛЕАП се:

- Финализирање на ЛЕАП документот - нацрт верзија;

- Копирање на нацрт верзијата и доставување на

копии до заинтересираните страни (институции, организации, поединци), со давање можност за коментари;

- Прибирање на коментари во врска со документот;

- Разгледување на коментарите и изработка на корегирани-предлог верзија на документот;

- Поднесување на предлог верзијата до Советот на општината за усвојување;

- Усвојување на ЛЕАП;

- Превод на документот, компјутерска обработка и печатење;

- Промоција на ЛЕАП документот.

Лице за контакт:

Валентина Варелова

Асистент на проекти

valentina@rec.org.mk

СЕЛЕКТИРАНИ 5 ПРЕДЛОГ ПРОЕКТИ ОД КОМПОНЕНТАТА ОРГАНИЗАЦИСКА СПОСОБНОСТ- УСПЕШНО ЗАВРШУВАЊЕ НА ПРВАТА ФАЗА

1. Центар за пермакултура и мироградба од Гостивар

Главен проблем:

По направената самостојна проценка произлезе дека оваа организација како една од потребите ја има во финансиската одржливост, односно начин за самофинансирање на организацијата.

Цели и задачи на проектот:

Со реализирањето на оваа развојна цел оваа организација би го решила тој проблем а исто така би се отворила можност за вработување и обучување на група млади невработени лица од кои дел од нив би работеле во реконструираниот објект, додека преостанатиот дел би се вклучувал во зависност на потребите на овој центар.

Досегашни достигнувања:

Подготовка на план за реконструкција на објект

Подготовката на планот за реконструкција на објектот во Рибница, општина Маврово Ростуше ја направи архитектска фирма, предходно избрана од страна на одредена комисија која веќе постои во самата организација - го има посетено објектот во село Рибница и врз основа на направената посета ги има зацртано сите потреби кои се неопходни за непречено работење на тренинг центарот во Рибница.

Тендер за избор на фирма:

Комисијата за набавки при ППЦ отвори тендер за реализација на активностите предвидени во планот за реконструкција на објектот во Рибница. Тендерот е објавен во сите јавни гласила. По завршувањето на тендерот комисијата ги разгледа сите доставени понуди и на крајот ја избра најповолната понуда со која ќе бидат изведени предвидените работи за реконструкција на објектот во село Рибница.

Избор на надзорна комисија за следење на реконструкцијата на објектот:

За работењето на фирмата при реконструкција на објектот се грижи надзорна комисија од три члена, која е избрана од страна на управниот одбор на ППЦ заедно со координаторот на проектот. Надзорната комисија заедно со координаторот на проектот има за задача да ја следи работата на фирмата при реализација на зацртаниот план за реконструкција на самиот објект во село Рибница.

Во тек е реконструкција на објектот.

Реконструкцијата на објектот ја врши градежната фирма избрана од страна на комисијата за набавки при ППЦ. Реконструкцијата на објектот се состои од неколку компоненти :

- Поставување на нови прозори на објектот;
- Поставување на нови врати на објектот;
- Поставување на нова инсталација за струја во објектот;
- Поставување на нов водовод во самиот објект;
- Поставување на нов под во просториите на објектот;
- Други работи за реконструкција.

2. Македонско еколошко друштво од Скопје

Главен проблем

Како главни проблеми во изработката на планот беа идентификувани следните приоритетни проблеми на кои во иднина друштвото треба да работи:

1. Недостаток на документ за стратешко планирање (СП);
2. Недостаток на стратегија за односи со јавност (ПР);
3. Несодветен финансиски менаџмент на МЕД;

4. Недостаток на стратегија за управување со време (Time management)
5. Недостаток на стратегија за управување со човечки ресурси (Human resources)
6. Несодветен план за мониторинг и оценување (МЕП) и изработка на извештај од оценувањето.

За разрешување и справување на идентификуваните проблеми, беа одредени соодветни цели, подцели и активности кои ќе треба да бидат реализирани од членовите на МЕД. Планот пред се, опфаќа изработка на документи кои се од примарно значење за правилниот напредок и развој на друштвото.

Цели и задачи на проектот:

Главна цел е изготвување на документ/стратегија за управување со човечки ресурси, која ќе биде фокусирана на изготвување развојни програми на ниво на индивидуален и тимски развој на вработените во МЕД и соработници.

Досегашни достигнувања:

За реализација на предвидената цел, при изготвувањето на предлог проектот досега беа спроведени следните активности:

1. Обука за управување со човечки ресурси;
2. Дефинирање работна група;
3. Изработка на Прирачник за вработени.

3. Регионален центар за застапување од Делчево

Главен проблем:

Слабо зајакнат капацитет на членовите на здружението за учество на повици и проектни активности од фондовите на ЕУ во делот на животна средина.

Цели и задачи на проектот:

Јакнење на организациската способност на членството на РЦЗ и обука на 15 лица во циклус од три обуки наменети за програмите на ЕУ и проектен циклус во ЕУ.

Досегашни достигнувања:

Вклучени се 20 членови на првата обука од РЦЗ и партнерските организации, обуката беше реализирана од Македонскиот Центар за Европско Образование со тројца обучувачи и темата која беше обработена беше работена по најновите регулативи на ЕУ и по препораките од Извештајот на Европската Комисија кон Р. Македонија. Постигнати се повеќекратни резултати и тоа: стекнати се за прв пат знаења од областа на ЕУ и конкретните можности за меѓу институционална соработка и соработка со здруженијата и ЕЛС, направено е вмрежување и поставени се здрави основи за заеднички настап пред ЕУ фондовите.

4. Здружение за граѓанска иницијатива Хоризонти од Злетово

Главен проблем:

- o Недоволната подршка на здружението од страна на јавноста;
- o Отсуство на активности (поради непознавање на проблемот) за регрутирање на волонтери;
- o Неразвиен систем на одржливост и самоодржливост на здружението;
- o Недостиг на технички капацитети: компјутерска опрема, мебел, постојана канцеларија за работа;

Цели и задачи на проектот:

- o Да се развијат механизми за зголемување на подршката од јавноста;
- o Да се воспостават поквалитетни односи со јавноста;
- o Да се изградат механизми за регрутирање на волонтери;
- o Да се подигне квалитетот на човечките ресурси во ЗГИ Хоризонти;
- o Да се практикуваат активности за прибирање на средства како една од формите за одржливост на организацијата.

Досегашни достигнувања:

- o Зајакната доверба меѓу членовите на ЗГИ Хоризонти;
- o Зголемен интерес кај младите членови за работа во здружението;
- o Изработка, подготовка и печатење на брошурата во која е претставена личната карта на здружението (во 2000 примероци);
- o Набавка на техничка опрема: компјутер со монитор, печатач, скенер и фотокопир, компјутерско биро, столче и дигитален фотоапарат;
- o Направено е медиумско претставување на проектот;
- o Промоцијата на брошурата е оценета од јавноста како успех во работењето на здружението;
- o Подобрени се механизмите за поддршка од јавноста;

5. Организација на жените на општина од Свети Николе.

Главен проблем:

Главниот проблем во проектот е немање доволно човечки ресурси за едукација за здрава животна средина и за сексуално и репродуктивно здравје во Организација на жените на општина Свети Николе. Со спроведувањето на обуки на членките и членовите на организацијата за овие теми ќе се овозможи понатамошно самостојно спроведување на обуки, семинари, работилници и други форми на обуки кои ќе придонесат за подигање на јавната свест кај населението за важноста од здрава животна средина. Односно во поглед на неконтролирано фрлање отпад, постојано никнување на нови диви депонии, ниска јавна свест за штетните влијанија од загадена животна средина, неинформираноста и незапознаеност на населението со новиот Закон за јавна чистота и прекршочните мерки кои се предвидени со Законот) и сексуално и репродуктивно здравје (намалена возрасна граница за започнување на активен сексуален живот, зголемен број на лица заболени од сексуално преносливи болести, проблеми со репродуктивното здравје).

Цели и задачи на проектот:

Целта на проектот е зголемување на знаењата на членството на Организација на жените на општина Свети Николе преку одржување на дводневни обуки од областите на:

- Заштита на животна средина;
- Урбано планирање и искористување на земјиштето
- Сексуално и репродуктивно здравје;

Стектатите знаења од овие обуки во иднина, членовите на организацијата ќе ги пренесат на општата популација во Свети Николе и пошироко.

Досегашни достигнувања:

Во првиот дел од спроведувањето на проектните активности се набави предвидената техничка опрема (компјутер и дигитален фото апарат) кои беа избрани преку најповолна понуда од три понудени и се реализираа две обуки од предвидените четири.

Првата обука се одржа на 24 и 25 април 2009 година во хотел Овче Поле. На обуката присуствуваа 25 членки/ови на организацијата кои се здобија со знаења за здрава животна средина. Темите кои беа обработени во текот на првиот работен ден се однесуваа на отпадот, поим за отпад и видови, состојби со отпадот и животната средина во општина Свети Николе и Република Македонија, како и пошироко, која правна рамка ја регулира оваа област. Исто така, учесниците беа запознати и со општите состојби со животната средина и негативните влијанија од човековите активности.

Вториот ден од обуката за цврст отпад беше посветен на темата обработка на отпадот и влијанието врз животната средина, посебните видови на отпад и како тие влијаат на здравјето на луѓето. Присутните се стекнаа со практични информации и совети како да постапуваат со отпадот, пример како да го намалат органскиот отпад од домаќинствата и како да рециклираат.

По секоја од презентациите, присутните дискутираа, поставуваа прашања и разговараа. Втората обука се одржа на 30 и 31 мај 2009 година исто така во хотел Овче Поле. На оваа обука присуствуваа 25 членки/ови на Организацијата кои се здобија со знаења за Урбано планирање и искористување на земјиштето.

Двете обуки беа интерактивни и на нив покрај едукаторот присуствуваше и гостин од Еколошкото друштво Изгрев од Свети Николе кој има големо искуство од оваа област и несебично го сподели своето искуство и знаење од овие теми. Учесниците добија Сертификат за учество на обуката.

ЕМАГ

Одводнување на вијадуктот Орман. Деветте цевки за одводнување на вијадуктот поставени токму над локалниот пат се затворени, но тоа било само привремено бидејќи двете затки се веќе скршени. Во моментот се работи на подолготрајно решение.

Одводнување на патот Орман-Волково. И понатаму продолжува проблемот со големото количество на вода и кал кои остануваат на патот Орман-Волково под обиколницата. Во секој случај изградбата на обиколницата по се изгледа не е причина за проблемот. Проблемот произлегува од наталожените еродивни седименти предизвикани од дождовните води кои се оставени во близина на локалниот пат од изградбата на мотокрос патека во близина. Истекувањето од наталожувањето потоа носи голема количина на еродивни седименти на патот. Патот е премногу каллив за да можат локалните деца да го користат за пат накај училиштето. Македонијат се понуди да ја исчисти калта од патот во наредните 2-3 месеци, откако ќе заврши моменталната дождовна сезона. Додека пак ова чистење директно не го засега изворот на проблемот (наталожувањето на прљавштини), можеби ќе има доволно време до следната дождовна сезона за да се засади трева и да се стабилизира теренот.

Одводнување од вијадуктот кај Кондово. Двете цевки кои од вијадуктот кај Кондово се одводнуваат директно на локалниот пат лоциран под самиот вијадукт сеуште не се затворени како што беше ветено од страна на АДР на претходниот состанок на ЕМАГ во март 2009 год.

Одводен канал во Кондово. На 3 јуни, работници од Македонијат започнаа со расчистување на каналот во кој има поголема количина на акумулирани седименти, а ова доаѓа како реакција на жалбата поднесена до АДР и ЕМАГ на неколку претходни состаноци на ЕМАГ. Седиментите веќе го наполниле скоро целиот канал и се толку длабоки поради што ќе биде потребна тешка машинерија за извршување на работата. Прекумерна ерозија на бреговите на каналот и од целата област кои се одводнуваат во каналот исто така создава седименти во такви големи количини, што и самиот насип на каналот не може да ги издржи. Потенцијално долгорочни решенија би требало да се оценат, бидејќи редовното чистење на каналот директно не го засега изворот на проблемот, што може да чини многу повеќе, а тоа не ја спречува ерозијата на земја која се слева во каналот и создава големи количини на седименти, што пак дополнително овозможува одводниот канал да стане земјиште каде ќе се размножуваат комарци и други инсекти.

Одводнување кај живеалишта во Волково. Одводнување од трасата над обиколницата е насочено во цевка која поминува под обиколницата и потоа кај имотите на неколку живеалишта лоцирани на 100-200 метри јужно од обиколницата, за што се упатени поплаки од жителите. Жителите предложиле одводнувањето да биде ограничено во цевка или подземан канал, кој треба да се протега од село Волково па се до реката Лепенец. АДР ќе направи проценка на).

алтернативите (која чини помалку).

Ревегетација на трасата од Кондово до Волково. Ревегетацијата на трасата, со секоја квартална инспекција, изгледа се подобро. Меѓутоа, сепак постои простор кој изгледа сосема оголен и тоа долж јужната страна од обиколницата меѓу селата Кондово и Волково. Претставниците од ТРЕНА велат дека овој појас не е планиран да се ревегетира бидејќи не е довојно голем за да може да се оправда, меѓутоа појасот е 1-2 км долг и е надвор од останатите две страни на трасата, веднаш до границата на автопатот каде напорите за ревегетација се значително поуспешни.

Пошумување на позајмиштето Вражанска. Местото на поранешното позајмиште кое се наоѓа на источната страна на реката, северно од мостот на Лепенец беше реставрирано според планот; меѓутоа, локалните жители нелегално го орале земијштето и го сееле житни култури притоа ги уништиле засадените дрвца, откорнувајќи ги и оставајќи ги во полето.

Севкупно одржување на обиколницата. Повеќето од испустните канали и шахтите кои се наоѓаат долж трасата се пополнети со седименти кои треба да се исчистат. Оградата долж трасата изгледа многу поштетена во споредба со посетата во март, со многу големи оштетувања (пукнатини) забележани на местото каде што оградата е украдена. Неколку безбедносни недостатоци се забележани за време на инспекцијата на обиколницата, кои би требало најитно да се отстранат.

Мерење на бучава. Претставникот на МЖСПП пред ЕМАГ групата ги презентираше резултатите добиени од централната лабораторија, која е задолжена да започне со мерењата во втората недела од јуни. ЕМАГ групата одлучи дека мерењата треба да започнат по отварањето на првата фаза од изградбата на обиколницата која струва во текот на летниот период, што значи дека мерењата ќе ја одразат зголемената фреквенција на возилата на автопатот. Мерењата треба да се вршат во текот на целата година пред да се одлучи за потребата од поставување на уреди за контрола на бучава. Пред да се започне со мерењата, лабораторијата треба да ги специфицира мерните места, распоредот, и техниката на мерење на бучава.

Долгорочен план за тековно работење и одржување (ОЕМ план). ТЕРНА го изработи нацрт планот за тековно работење и одржување за обиколницата и истиот го достави до Агенцијата за патишта ред еден месец. Планот содржи оперативна фаза, план за управување со животна средина и план за инцидентни (непредвидени) загадувања на животната средина оперативна фаза, а кои се претходно изработени и усвоени од страна на ЕМАГ. Наскоро, Агенцијата за патишта формално ќе го достави планот до претпријатието Македонија Пат, кое е одговорно за одржување на обиколницата. Меѓутоа, Македонија Пат најверојатно планот ќе го користи за севкупното подобрување на работењето и одржувањето на сите регионални и национални патишта во Македонија, согласно расположивите финансиски средства.

Завршување на активностите на ЕМАГ. Бидејќи обиколницата е изградена и пуштена во употреба, ЕМАГ ги завршува своите активности. Во иднина, населението од околните села и останатите корисници на обиколницата, своите жалби и поплаки во однос на функционалноста и одржувањето на обиколницата, ќе ги доставуваат согласно важечките законски процедури во Р. Македонија, како на пример допис адресиран до релевантната општина која понатаму би се обратила до Македонија Пат или Агенцијата за патишта.

За повеќе информации за работата на ЕМАГ како и сите документи Ве молиме да ја посетите веб страната на РЕЦ: www.rec.org.mk

РЕГИОНАЛЕН ЦЕНТАР ЗА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ЗА ЦЕНТРАЛНА И ИСТОЧНА ЕВРОПА - КАНЦЕЛАРИЈА ВО МАКЕДОНИЈА

Претставување

Регионалниот центар за заштита на животната средина за Централна и Источна Европа (РЕЦ) е независна, неполитичка и непрофитабилна организација. РЕЦ беше основан во 1990 година од страна на Унгарија, Соединетите Американски Држави и Комисијата на Европската Заедница. Потоа, уште дваесет и три други држави им се придружија на овие спонзори на фондацијата.

Мисијата на РЕЦ е да ја помага соработката помеѓу различните еколошки групи и интереси во Централна и Источна Европа; да го унапредува развојот на граѓанското општество. Кориснички земји се: Албанија, Бугарија, Македонија, Полска, Романија, Словачка, Словенија, Унгарија, Хрватска, Летонија, Естонија, Литванија, Чешка, Турција, Србија, Босна и Херцеговина и Црна Гора. Покрај националните канцеларии во овие земји, РЕЦ има и две обласни канцеларии, во Бања Лука и Приштина. РЕЦ првенствено ги поддржува невладините организации (НВОи) кои работат на заштитата на животната средина, но исто така соработува со локалните влади, академските институции и производствениот сектор.

Стратегија

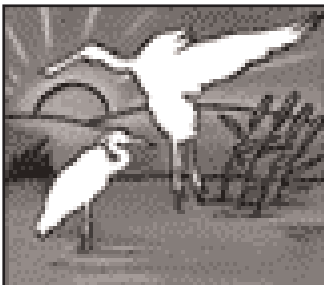
Развојните програми на РЕЦ се направени така што ги помагаат следниве клучни приоритети:

- Учество на јавноста во процесот на донесување одлуки за заштитата на животната средина;
- Соработка помеѓу НВОи, владата, стопанскиот сектор и другите различни интереси;
- Ширење на јавната еколошка свест и образованието;
- Локално решавање на локалните еколошки проблеми;
- Интегрирано решавање на регионалните еколошки проблеми.

Покрај тоа, програмите на РЕЦ потпомагаат индивидуалци и организации кои развиваат или спроведуваат решавање на еколошките проблеми во регионот.

РЕЦ е присутен во Република Македонија со свој координатор од јуни 1993 година.

Канцеларијата на РЕЦ во Македонија официјално ја започна својата работа во јануари 1995 година.

РЕГИОНАЛЕН ЦЕНТАР ЗА ЗАШТИТА
НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА
за Централна и Источна Европа
Канцеларија во Македонија

ул. "Илинденска" бр. 118
1000 Скопје

телефон: (02) 3090 135
(02) 3090 136
факс: (02) 3088 193

e-mail: rec@rec.org.mk
<http://www.rec.org.mk>

Прима: